

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2019 – 2020

Karkkilan kaupungin vapaa-aikalautakunnan hyväksymä työväenopiston toiminta-ajatus:

”Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveiden mukaan.”

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (1329/2014) ja Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) edellyttävät, että oppilaitoksilla tulee olla omat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa. Suunnitelman on sisällettävä selvitys ja arvio oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta sekä suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä sen edistämiseksi.

Työväenopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on laadittu nimenomaan opiskelijan näkökulmasta. Ensimmäinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu talvella 2017 – 2018 päätoimisen henkilökunnan kesken ja sitä päivitetään ja tarkastetaan vuosittain. Nyt päivitettävä suunnitelma on siis järjestyksessään kolmas tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Karkkilan työväenopistossa. Karkkilan kaupunki vastaa työnantajan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta, joka on luettavissa työntekijöiden intranetissä, Kantrissa.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, sukupuolen ilmaisustaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa henkilöön liittyvät tekijät, kuten syntyperä tai ihonväri, eivät saisi vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin päästä koulutukseen, saada työtä ja erilaisia palveluja.

(yhdenvertaisuus.fi, 13.2.2018)

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä miehillä ja naisilla on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5§)

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työväenopiston opiskelijan näkökulmasta

Toiminta-ajatuksen mukaisesti työväenopiston toiminta on suunnattu kaikille. Toiminnan tavoitteena on olla mahdollisimman avointa ja palvella alueensa asukkaita mahdollisimman tasapuolisesti. Kurseille ei järjestetä pääsykokeita, vaan ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisäksi järjestetään lukuisia tilaisuuksia, jonne ei tarvita ennakoilmoittautumista.

Toimintaa pyritään järjestämään niin, ettei osallistujan sukupuoli, sukupuolen ilmaisu, ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, vamma, terveydentila, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy vaikuta hänen osallistumismahdollisuuksiinsa. Osa kursseista on nimetty opiskelijoiden toiveesta nimenomaan miehille tai naisille, mutta vastaavasti on olemassa samankaltaisia kursseja, joissa sukupuolta ei ole määritelty. Oppilaitoksen opetus on ensisijaisesti aikuisille tarkoitettua, mutta monille kursseille myös lapset ja nuoret ovat tervetulleita. Lisäksi osa kursseista on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille sekä lapsiperheille. Erikseen kohdennettuja kursseja löytyy myös maahanmuuttajille ja erityisryhmille (kehitysvammaiset), mutta ns. kohderyhmättömät kurssit ovat avoimia kaikille.

Perinteisesti kansalaisopistotoiminta tavoittaa enemmän naisia kuin miehiä. Lukuvuonna 2018 – 2019 työväenopistossa opiskeli kaikkiaan 1287 erillistä henkilöä, joista 903 oli määritellyt itsensä naiseksi/tytöksi ja 384 mieheksi/pojaksi. Ilmoittautumisen yhteydessä ei ole pakko valita sukupuolta, mutta laskutus perustuu henkilötunnukseen.

Työväenopisto tarjoaa sekä maksullista että ilmaista toimintaa. Kurssimaksut määritellään vuosittain kaupungin vapaa-ajan lautakunnassa, ja maksusta on mahdollista saada opintotukialennusta erikseen määriteltyjen ohjeiden mukaan. Syksystä 2018 työväenopisto on ollut mukana Karkkilan kaupungin Kaikukortti-toiminnassa, jonka myötä 2 % opiskelijoista voi opiskella ilmaiseksi Kaikukorttia esittämällä. Lukuvuonna 2018 – 2019 Kaikukortilla työväenopistossa opiskeli 29 opiskelijaa.

Työväenopiston opetusta järjestettiin lukuvuonna 2018 – 2019 yhteensä 12 eri toimipisteessä eri puolilla Karkkilaa. Hallinto, päiväopetus ja erillisiä laitteita tarvitsevat kurssit keskittyvät pääsääntöisesti opistotalolle (Anttilankatu 8). Lisäksi työväenopisto toimi eri liikuntatiloissa, Nyhkälän koululla ja Yhteiskoululla. Moni toimitila on hankalasti saavutettavissa, mutta toistaiseksi tilanteeseen ei ole saatu ratkaisua.

Edellisen toimintavuoden tavoitteiden tarkastelu

Tavoite 2018 – 2019: Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen opinto-ohjelmaa laadittaessa

Kurssien nimissä ja opetussisällöissä otetaan huomioon tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulma. Kurssit voivat edelleen olla, perustellusta syystä, suunnattu vain miehille tai naisille tai erikseen nimetyille kohderyhmälle. On kuitenkin tärkeää arvioida jokaisen kurssin sisältöä ja kohderyhmää erikseen.

Kurssien nimiä yhdenmukaistettiin jonkun verran opinto-ohjelmaa laadittaessa keväällä 2018. Sama keskustelu jatkuu edelleen seuraavana lukuvuonna, jolloin muutoksia pystyttiin tekemään lisää. Koska muutos on hidasta, halutaan sama tavoite ottaa suunnitelmaan mukaan myös seuraavaksi toimintavuodeksi.

Syksyllä 2018 opiskelijoita oli kaikissa ikäryhmissä:

0-5-vuotiaita 3

6 - 10-vuotiaita 20

11 - 15-vuotiaita 22

16 - 20-vuotiaita 34

21 - 25-vuotiaita 15

26 - 30-vuotiaita 34

31 - 35-vuotiaita 45

36 - 40-vuotiaita 60

41 - 45-vuotiaita 76

46 - 50-vuotiaita 94

51 - 55-vuotiaita 91

56 - 60-vuotiaita 127

61 - 65-vuotiaita 131

66 - 70-vuotiaita 175

71 - 75-vuotiaita 153

76 - 80-vuotiaita 61

81 - 85-vuotiaita 43

86 - 90-vuotiaita 5

Yli 90-vuotiaita 4

(Ikää ei tiedossa 259)

Tavoite 2018 – 2019: Toimintatilojen saavutettavuuden huomioiminen

Moni työväenopiston toimitila on vaikeasti saavutettavissa. Opetustilojen suunnittelussa otetaan huomioon saavutettavuusnäkökulma ja selvitetään, voidaanko asiaan vaikuttaa. Kurssijärjestelyjä pyritään tarpeen tullen muuttamaan niin, että opetus olisi useamman saavutettavissa.

Saavutettavuus on otettu huomioon aikaisempaa voimakkaammin kursseja suunniteltaessa. Etenkin ikääntyville opiskelijoille suunnatuilla kursseilla on pyritty löytämään uudenlaisia tilaratkaisuja niiden fyysisen saavutettavuuden edistämiseksi. Lisäksi toiminnassa on pyritty huomioimaan muita saavutettavuuteen liittyviä näkökulmia esimerkiksi hajusteettomuuden sekä valaistuksen suhteen.

Tavoitteet toimintavuodelle 2019 – 2020

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen viestinnässä

Toimintavuoden 2019 – 2020 pääpaino on viestinnän kehittämisessä. Viestinnän saavutettavuus halutaan ottaa huomioon työväenopiston viestintää kehitettäessä. Työväenopistolla on viestintään keskittyvä hanke ”Tavoitteena aito osallisuus”, jossa halutaan yhtenä lähtökohtana huomioida viestinnän monipuolisuus, kattavuus sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmat. Myös edellisen vuoden kurssinimet liittyvät tähän tavoitteeseen ja niiden työstämistä jatketaan edelleen.

Toimintatilojen saavutettavuuskartoitus

Edellisen toimintavuoden tavoitteen pohjalta työväenopiston opetustiloja on alettu osittain järjestelmään uudelleen. Tätä toimintaa jatketaan ja mahdollisuuksien mukaan kartoitetaan myös opistotalon saavutettavuus ja laaditaan tarkempi suunnitelma sen edistämiseksi.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen opinto-ohjelman sisällöissä

Toimintavuonna 2019 – 2020 tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä niiden myötä osallisuuden edistäminen ovat näkyvästi mukana myös opinto-ohjelman sisällöissä. Luentotarjonnassa painottuu ihmisyyden moninaisuuden kunnioittaminen. Osallisuuden toteutumista tuetaan myös vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kursseilla.